

Stockholms Stadshus AB
Dnr SSAB: 2019/182
Dnr SH: 2019-00960

Remiss av nytt Miljöprogram 2020-2023

Stockholms Hamnar har tagit del av förslaget till nytt miljöprogram för Stockholm 2020-2023 och lämnar här sina synpunkter.

Stockholms Hamnars synpunkter

Stockholms Hamnar konstaterar att mål och arbetssätt i förslag till Miljöprogram 2020-2023 ligger väl i linje med Stockholms Hamnars systematiska miljö- och klimatarbete, med sikte mot ständiga förbättringar i enlighet med ISO 14001.

De höga ambitionerna i miljöprogrammet, att Stockholm ska vara världsledande och en internationell förebild, är enligt Stockholms Hamnar mycket positiva. Samtidigt innebär ambitionerna utmaningar, i och med att en del av åtgärderna i miljöprogrammet ligger utanför stadens rådighet.

De arbetssätt som beskrivs i miljöprogrammet – samverkan, innovation, inköp och upphandling samt kommunikation – kommer att vara viktiga för att uppnå resultat under programperioden. Stockholms Hamnar kommer exempelvis att fortsätta samverkan inom europeiska samarbetsforum med hamnar och rederikunder, för en hållbar utveckling av hamnverksamhet och sjöfart.

I miljöprogrammet omnämns en särskild miljö- och klimathandlingsplan som ska upprättas för respektive verksamhet men det är inte helt tydligt hur sådana planer ska utformas. Stockholms Hamnar förordar att miljö- och klimathandlingsplanerna integreras i ordinarie verksamhetsplan i stället för att utgöra dokument vid sidan av.

Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040

Stockholms Hamnar kommer att fortsätta arbetet med elanslutning av fartyg i våra hamnområden, med fokus på de kajlägen där installationerna ger störst miljönytta för den investering de innebär. Även incitament i form av rabatterade hamnavgifter för fartyg med hög miljöprestanda kommer att vara viktiga verktyg i Stockholms Hamnars arbete för ett fossilfritt Stockholm 2040. Stockholm Norvik Hamn är en viktig satsning som

möjliggör överflytt av godstransporter från väg till en mer klimatsmart sjöfart, även om miljö- och klimatnyttorna av en sådan utveckling primärt skapas på nationell och internationell nivå.

En fossilfri organisation 2030

Stockholms Hamnar har som mål att uppnå en fossilfri egen verksamhet, inom prioriterade områden, till 2025. För målet har Stockholms Hamnar identifierat motsvarande utmaningar som de som ingår i förslaget till miljöprogram, dvs. främst arbetsmaskiner, uppvärmning och medarbetarnas tjänsteresor.

Stockholms Hamnar delar miljöprogrammets syn att energieffektiviseringar är fortsatt viktiga från ett resurshushållningsperspektiv. Minskningmålet är utmanande men det är en stor fördel att det enligt programförslaget ska relateras till verksamhetens utveckling. De föreslagna indikatorerna som föreskriver en procentuell minskning av energianvändningen kan dock vara problematiska för de verksamheter som redan har gjort stora insatser. Stockholms Hamnar vill betona vikten av en dialog om vad som är ambitiösa och rimliga målnivåer i sådana fall.

Ett klimatanpassat Stockholm

Stockholms Hamnar ser positivt på att mål om klimatanpassning får en framskjuten plats i förslaget till nytt miljöprogram. Stockholms Hamnar berörs i hög grad av vattennivåerna i Mälaren och Saltsjön och färdigställandet av nya Slussen kommer väsentligt att öka regionens beredskap för höga vattenflöden i Mälaren. Fram till dess är det särskilt angeläget med en nära samordning och dialog mellan regionens aktörer, till stor del inom Samverkan Stockholmsregionen där Stockholms Hamnar ingår som en partner.

Ett resurssmart Stockholm

Stockholms Hamnar kan konstatera att det arbete som idag bedrivs inom verksamheten, bl.a. miljökravställande i relevanta upphandlingar för att minimera onödig materialåtgång, en resurseffektiv avfallshantering för att öka återvinningen samt deltagande i projekt för att öka utsortering av matavfall från fartyg, behövs och ska fortsätta under kommande programperiod.

Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem

Stadens blågröna infrastruktur, hög biologisk mångfald samt stärkta ekosystemtjänster är enligt Stockholms Hamnar ett angeläget målområde. Stockholms Hamnar är utsedd som delansvarig att genomföra aktiviteter som leder till att etappmålen uppnås, men det är få av de omnämnda aktiviteterna som Stockholms Hamnar har rådighet över. De tydligaste bidragen till målområdet för Stockholms Hamnar är att underlätta att lämna ifrån sig

avfall i offentlig miljö i syfte att minska nedskräpning i vattenområden samt i viss mån en ekologisk hållbar parkskötsel inom hamnens områden. I övrigt avser Stockholms Hamnar att analysera vilka ytterligare åtgärder verksamheten kan genomföra under programperioden.

Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö

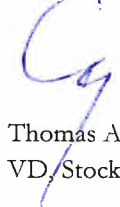
Stockholms Hamnar vill lyfta fram, att de åtgärder som ovan har redovisats under *Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040*, sannolikt även kommer att leda till lägre utsläpp av luftföroreningar samt en bättre ljudmiljö. När det gäller ljudmiljön i närheten av hamnområden, finns också möjligheter att med en genomtänkt stadsplanering skapa goda boendemiljöer, och detta kommer att vara en central fråga i den planering för Loudden som kommer att pågå under programperioden.

Ett giftfritt Stockholm

Det arbete som idag pågår inom Stockholms Hamnar, kravställande på material och kemiska produkter i relevanta upphandlingar, användande av bedömningssystem vid materialval samt utfasning av kemikalier innehållande utfasningsämnen, kommer att fortsätta och utvecklas under kommande programperiod.

Detta svar har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

Stockholm 2020-01-23

Thomas Andersson
VD, Stockholms Hamn AB

